

de trei ori in septimana: marcuri-a
si duminica; in septimanele cu
Duminica in sejurul de doua ori.

tiului pentru monarchia:

nu anu . . . 10 fl. — cr. v. a;

umetate de anu 5 " — " " "

nu patriarii . . . 2 " 50 " " "

intra Romania si strainatate:

nu . . . 30 franci;

umetate de anu . . . 15 "

ALBINA

Prenumeratiuni se facu la si prin omi
curependenti ai nostri, la tele postele, si
de a dreptulu la Redactiune, Stationsgasse
Nr. 7. Unde sunt a se adresa tote crite
privescu jor'a. Cele nefrancate nu se pri-
mescu, cele anonime nu se publica.

Pentru anuntie si alte comunicatiuni de
caracteru privat, se raspunde cate 6 cr. de
linie; repetitiile se facu cu pretiu scadutu.
Tassa ergiata de 80 cr. v. a. pentru
odatu, se anticipa.

Invitare de prenumeratiune

la

„ALBINA“ —

espresu observandu, numai pona la
cheierea acestui anu 1876, dupa care
esta foia va inceta a mai aparé.

Facemu acesta aretare de tempuriu,
du ca dejá mai multi dintre fidelii
stri prenumeranti si spriginitori, se
abira a ni tramite si resp. insinua pre-
meratiunile lor pentru anulu venito-
ru, pre cari nepotendu-le efeptua, prin
esta dorimu a le preveni. —

Motivele — forte grele, cari ne-au
sisu a curma edarea Albinei, pre catu
ele sunt de natur'a d'a fi discutate in pu-
teu, nu vomu lipsi a le insira succesiv-
ente la acestu locu. De ocamdata atin-
mu numai atat'a, ca — desi multi dintre
numerantii nostri, cu sume pre consi-
rabili, — (de parte peste 1000 fl!) pre-
aga tote rogarile si provocarile nostre
continua a remane in restantia, totsi nici
catu lips'a de spriginire si resp. de
locele absolutu necesari este, carea ne
ce a ni curma firulu activitatei diaris-
ce prin „Albina.“

Caci, considerandu noi fatalile impreju-
ri in cari ne aflamu, trist'a robia vavilo-
nica in carea traimu sub fericitoriulu de
opera sceptoru austro-magiaru, cu unu
elnu de indreptatita mandria potemu se
punemu, cumca onorabilele Publicu ro-
manu ni-a urmatu si ni-a sprigitu pasii
cu unu zelu, o credintia si aderintia forte
rara. De cinci ani de dile, nrulu prenu-
meratiuniloru la foia acest'a nici o data n'a
scadutu sub 1000, ci aprópe ne'nteruptu
s'a sustienutu intre 1100 si 1200; chiar
in acestu momentu espeditiunea nostra
este de 1135.

Dar — altele o mia de pedece
vomu ave a descoperi onorabilelu Publicu
alu nostru, pentru de a ni justificá retra-
gere.

Dorintia si straruintia nostra ar fi
a se se afe si resp. creieze o alta foia, in
alte conditiunii, carea se suplineasca loculu
Albinei. La acest'a catu va fi posibilu, vomu
contribui si noi, si in totu casulu vomu
informa pre onorabili cetitori ai Albinei
despre resultatu.

Intr'aceea rogamu de nou pre res-
tantiarii Albinei, se binevoiesca a se
chita. —

Redactiunea.

Budapesta, in 2 dec. 1876

Semnatura momentului suna — crise
ministeriali; crise ministeriali — in Parisu,
in Viena, in Athina, in Serbia, in Bucuresci.
In biulu precedente am adasu si aplicatu pre
cea din Parisu si am incetatu pre cea din
Viena. La acesta din urma avemu astadi a
adage, ca despre ea, in urmare consolidarii
si ageririi totu mai multu a opozitiunii contra
actului de Banca dualistica, precum d'alta par-
te pentru conflictulu apogu cu stepanica Un-
gariei totu din acesta cauza, — se crede in
Viena si pre aiunia, cumca ar fi — nu numai
acuta dejá, ci — dora dejá mai multu de catu
ministeriale.

Destulu ca primu-ministrulu magiaru
Col. Tisza, mercuri ser'a fiindu in audientia la
MSa in Gödöllö, a returnat manedi ingam-
fatu de curagiu si bune sperantie, cu lauda
ca, MSa este in partea magiara, aprobandu
tinent'a guvernului magiaru si condamnandu
pre a guvernului si a deputatiloru de peste
Laita!

De aci apoi uimá de locu in clubulu de
joi ser'a a partitei guvernamentale, dar mai
vertosu in siedintia ce ieri a Casei represen-
tative, la o interpelatiune a deputatulu Wahr-
mann, unu respunsu alu primu-ministrulu, in
termeni si lamuriri si declaratiuni — pentru
prezente si venitoriu, cari biaméza infricosiatu
pre a guvernului magiaru, si a guvernului
tiare in Banca nationale austriaca, si pane pre
majoritatea parlamentulu d.ii Viena naintea
unui jucu Cardinu, asa dicendu, nici mai la-
sandu-li alta scorie, de catu a-si pleca gutula
si a ingenuchia naintea Ungariei lui Tisza si
a magiariloru sei!

Minunta si admirabile si acesta logica
a consecintelor morali!

Acei ticalosi de nemti austriaci dualistici,
la 1867 plecandu-si — constrinsi de intriga
nevoiasului Beust — cerbicea in jugulu lui
Deak, de atunci si pona astaci, ca o turma de
eunuci, bine ingrasati si dresati, mersera in
politic'a magistriloru loru magiari, anume
ntu degradarea, ruinaea, si instrainarea po-
poreloru patriotece ale Monarchiei — totu
rivalisandu cu dascalii si cuceritorii loru, de
comunu in celu mai nerusinosu modu — chiar
prin desavuarea tuturor principiiloru si doc-
trineloru proprie austriace de la 1848 incoci,
batjocurindu si latrandu pre poporele nema-
giare de atatu de multu devotate Austriei,
precum anume pre natiunea romana, — pona
candu astadi ii ajunse nemesea meritata, des-
cercandu-se ticalosi'a loru in capulu loru, si
astfelu escandu-se conflictu de morie intre
ei si dascalii cuceritori ai loru!

Da, dlu Tisza spuse impede si respi-
catu, ca interpretarea carea o dá Ministeriulu
vieneze invoiceleloru mutuali in privati'a
Banței si a pactulu dualistecu, este falsa,
este perfida; ca — speculantii de la Banca
n'au dá critica si modificá unu actu de statu
alu ambeloru guvernii, ci de a se acomoda
acelui'a, deca li place, ceea nu, — care-se
mai de parte! Ca — intielegile mutali intre
ambele guvernii, in privati'a tuturoru aface-
riloru comuni si a Banței dualistice, consti-
tuescu unu intregu nedespartibile, cari tote
numai impreuna se voru supune sarctiunii; ca
acest'a este controloratu print' unu procesu
verbale dupa tote formele, ca guvernulu d-lui

Tisza tiene la acest'a mortisii si nu voiesce
a face concessiune catu o jota; — prin urmare
ca intre mistacile si declaratiile contrarie de
din colu de Laita conflictulu este neompla-
nabile de catu prin — capitularea nemtiloru
cu totu cu Regimu, Banca, Parlamentu, tiere
si popore!!

Bravo! Pré frumosu. Numai catu — din
colu peste Laita, nemtii naibei ori-ce ticalosi
sunt, inca si-au capulu loru, istetiu si tare ca
petra, si — pare-ni-se ca o se-si mai deo
dragutii de ei, acesti domni-stepani ai nos-
tri multu in capete, pana se se alega: care va
remare intregu si care spartu! — Séu ca si
unele si altele se voru sparge, precum au me-
ritá-o.

Intr'aceea intielegemu, ca ieri vineri,
duoi dintre Ministri cislaitani, Lasser si Pre-
tis descinsera, din Viena la noi, pentru d'a se
prezenta Monarchulu in acest'a-si cauza. Si
aci coniepturele sunt ca — seu au venitu se
fie dogenii de Domnitoriu, seu ca se-lu infor-
meze in partea loru; in casu de nesuccedere
aducendu-i subscrisa demisiunea Ministeriu-
lu, eventualmente dissolverea parlamentulu
Vienesu. —

Din Athina o depesia de alalta-ieri ni
aduse scirea, ca proiectulu Ministeriulu grecu
pentru votarea unui adasu straordenariu de
dare, remanendu in minoritate cu 78 de voturi
de la 120 cabinatulu Comandoru si a datu
demisiunea.

In Serbia ministeriulu Ristic, precum
scimu, mai de multu a demisionatu si pre fie-
care dia se astepta Marinovici din Petropole,
ca se compuna — conservativi unu ministeriu
nou. Caci — asa merge sunetulu de la Nordu,
ca dupa-ce rescóla si resbelulu, si chiar pre-
pararile pentru acestea, sub conducera parti-
tei ce se dice liberale si democratica si par-
liamentare, — nu produsera resultatulu ce
promitidu, acuma candu este se intrevina
Imperatorele autocratu pentru popore, trebus
se se dea la o parte „omenii gurei mari“,
cum ii numescu in Russia pre liberalii nostri!

Astfelu se splica crisea intrata mai prin
tote ministeriele „liberali“ din Orientele
Europei.

In fine — crisea din Bucuresci

suntemu detori a o considerá sisplici
ca din punctu de vedere cevasi mai inaltu.

Publiculu nostru — aduca-si a minte,
cum acestu de astadi guvernii liberal-
nationale peveni la putere asta prima-
vera — tocmai prin alegerile-pentru Se-
natu, si cum apoi fruntasii partitei, dupa-ce
invinsera in Senatu, se refugira in Camera,
si cum acolo decretara darea in judecata a
ministriloru conservatori, ce se peronda-
sera de 5---6 ani la putere.

Noi am disu ocaasionalmente unora
dintre chiar corifeii acestei partite si po-
litice, ca — n'au cauza de a se otieri si de
a lua cu atat'a fervore la trei parale pre
contrarii loru, predecesori la putere; caci
--- deca vor examina bine imprejura
se vor convinge, ca acei'a au fost pre-
tienti peste cinci ani la putere totu prin

acea altissima influință, --- de buna s^{em}a pentru ale ei scopuri supreme, --- carea asta primav^{er}a, s^{eu} propriamente de unu anu înc^oci i-a început a-i clatină, pana s^e-i trant^{es}ca si --- s^e li puna in locu pre cei de astadi, pre „liberalii-nationali,” de buna s^{em}a --- ^{er} pentru ale ei momentane scopuri.

Acea altissima influință am urmarit^o pana in Berlinu, si --- n^{im}e n^a cutesatu s^e ni contradica.

Dar domnii si fratii nostri, astadi la potere, n^oa ni se impare c^ă --- prin misiunea dlui C. A. Rosetti in Occidente, pre seriosu au încercatu a se emancip^ă de influință ce ii-a redicatu la potere, pre tare ingagiandu-se si incurcandu-se cu politic^a franceza.

Dupa informatiunile nostre directe din Viena, Parisu si Bucuresci, „taie^a Rosetti“ a retornatu din Apusu cu firm^a sperantia, c^ă --- Romania si-va pastr^ă neutralitatea si facia de rebelulu turco-russescu, ne-evitabile, va face pe spectatoarele passivu!

Ac^{es}ta sperantia, prec^ătu ea ar fi serioza, dupa noi ar fi germen^ele mortii acestui guvern^u romanu de astadi! C^ăci --- nu ni potemu intipui nici posibil^e, nici folositoria o astfelu de neutralitate a Romaniei, in casu de rebelu intre Turcia si Russia.

Cetitorii cu atentiune a acestei foi, sci^u pre bine, cum noi inca dela 1867 am predisu rebelulu franco-germanu; cum noi sub acestu rebelu, vedindu atitudinea poteriloru, am predisu deschiderea cestiunei orientali si dificila pozit^une a Anstro-Ungariei si a Romaniei facia de ac^{es}t^a.

La 1868 in sept. ni-a disu prim^a persona de peste Carpati, c^ă --- misiunea lui Carolu este: „a face Romania, prin Francia --- de se va pot^é, d^{ec}a nu --- prin Russia si Prussia.“

T^ote acestea le-am aflatu naturali; nenaturali in^{sa} ni se imparu cele-ce se bucina din partea si in numele Ministeriului liberale-nationale despre tendintiele sale facia cu prevediutulu rebelu turco-muscalu.

C^ă d^ora Muscalii nu voru sbur^ă peste Romania in Serbia si Bulgaria! Si c^ă --- d^ora, d^{ec}a Turculu ar încerc^ă s^e tr^{ec}a Dunarea si s^e transpuna teatrulu de rebelu pe campiele Romaniei, cei 70—80 de mii de soldati romani --- auⁱ voru present^ă arm^a!

In^{sa} --- curm^ămu acestu lucubre discursu, pentru ca s^e nu ne scap^ămu, a dice ceva pre multu. Dar din cele-ce diser^ămu, asi^ă credem^u, c^ă fie-cine va pricepe, cumca Ministeriulu Brateanu-Ionescu este pusu la cea mai grea proba; si memorabile este, c^ă prim^a pedeca ce intem^{pin}ă este --- ^{er} tocmai dela Senatu!

Curendu de altm^{int}re va trebui s^e se arete, d^{ec}a acestu guvern^u romanu --- este la nalt^{ime}a timpului!

Intr^ăceea fiindu c^ă amintir^ămu de Romania neutrale si spectat^oria, --- ca de inchei^{er}e, fie-ni permis^u a cit^ă din

trecutu o pereche de sentent^e forte povrivite si competente --- „ad usum Delphini.“

Cesare --- d^{ec}a nu ne insiala memori^a --- a scrisu o^{re} unde c^ă --- „Precum omenii enervati, asi^ă si pop^orele slabe, in tempuri grele se arunca in braci^ele ursitei.“

Sub rebelulu din Crim^{ba}, sub carele Austria, ca cea mai apr^ope vecina, si-alesese rol^a de observatore passivu, candu difficult^ătile pareau forte gravi si spectaclulu forte dramatecu, se scrie c^ă --- L. Napoleone, Imperatulu Francesiloru, intrebatu de ai sei c^ă --- „cine o^{re} va respunde murile sp^{es}e ale reprezentatiunei acesteia? --- ar fi respunsu indegetandu la Austria:]

„Celu-ce de comunu platesce spe^{se}le reprezentatiuniloru, spectatoarele!“

Este lucru conosciutu, c^ă de atunci si de la neutralitatea ei din 1870, dat^{ez}a vasalitatea, cursulu spre decadere alu Austriei. ---

Budapesta, in 1 dec. ---

Foile domn^oru nostri nu-si mai inc^{et}a sfortiarle loru d^a ne capac^{it}ă pre noi Romanii, si chiar si pre pop^orele slave din Oriente, despre marele periclu, periclu de m^ort^e, alu protectiunei muscale; acelei protectiuni, pre care o „anunci^ă Tiarulu Alessandru pentru eliberarea din jugu si robia barbara a pop^oreloru mice si slabe.

Nu pot^e s^e sufer^e nici c^ăta indoie^la, c^ăci este o tendință si consociatia natural^e, cumca Russia, candu se preocupa de „slavii din Oriente,” si peste totu de „pop^orele mice crestine“ afara din Russia, si candu bucina in l^ume parol^a sa, c^ă doresce a le emancip^ă din j^uzulu strainu, tiranu si barbaru, a le rescomper^ă cu sangele si millionele sale demnitate oman^uesca, conditiunile de cultura si progresu, --- nu sufer^a indoie^la, c^ă atunci ea Russia, cont^{ez}a la o situatiune noua a celorlu pop^ore, prin care acestea s^e devina elemente, s^{eu} chiar unelte de influință. potere, gloria; cu unu cuventu de --- stepaire muscala in Oriente, in Europa, si chiar in lumea intr^{eg}a. Ast^a nu trebuie s^e ni o spuna si doved^{es}ca n^oa domnii magiari, nici domnii nemti de peste Laita, si cu at^ătu mai puciuu tiganii de Englesi; c^ăci o scim^u ac^{es}t^a toti bine. Dar de ce-^{ce} noi trebuie s^e ne mir^ămu e, c^ă --- cum acesti conducatori de afaceri si de destine a pop^oreloru, acesti intielepti ce vinu at^ăt^a a ne d^{es}cali si spari^ă cu Muscalulu si cu tendentiele sale naturali si traditionali, --- cum ei par[’] c^ă numai acuma incepu a ved^e, a recon^osce si predic^ă ac^{es}t^a; in^{sa} --- nici chiar acuma nu se iugr^{ig}escu de o contrabalantiare accloru pericul^ose tendintie!!

D^{ec}a voi, domni stepani, tirani --- politici ai nostri, ati sciutu si d^{ec}a credeti eeeace predicati astadi, c^ă adeca Muscalulu tinde prin sacrificiele sale a-se asecur^ă de increderea, simpathia, spriginulu --- chiar si ca unelte, alu pop^oreloru subju-

gate, asuprite si maltratate de la B^{er}litu, cum de nu ve ingrigirati voi, p^o binefaceri, sacrificie, s^{eu} macar prin a re si dreptate, a preocup^ă voi increde si simpathia acelorasi pop^ore --- in c^{et}ra planuriloru muscali? Cum de --- locu d^ale cultiv^ă, lumin^ă si tract^ă o nesce --- macar pre cele de sub stepa rea n^ostra, pentru atragerea c^ătra voi a celorlu rudite loru diu Turcia, voi politic^a v^ostra afurisita si stupida printr^o administratiune tirana --- inca si aceste pop^ore de sub voi batjocurind si vatemandu-le, le instrainarati si le pararati pentru infuintia muscale?!

Vedeti, domni stepani, aci eade centulu cestiunei; aci se constata e^{nt}antmente, c^ă --- v^a orbitu D^{ie}u, si prin urmare budiele v^ostre graindu c^{et}ratulu fapteloru v^ostre, acestu graiu p^o nimene nu eapaciteza, de ora-ce e^{nt} adeverurile ce esu din voi, ne esindu la anima, nu petrundu la anima!

Budapesta, in 2 dec. 1876

Scirile cele mai noue suna --- in scur^u asi^ă:

Rebelulu Russiei in contra Turcului e decretatu si --- d^ora se va incepe inca m^{ai} nainte d^a fi espiratu terminulu armistitiulu se va incepe la Dunare si resp. in Bulgaria, Serbia cu 340 de mii, ^{er} in Asia si anume teritoriulu Armeniei turcesci in tienutulu e^{nt} tatei Baiazet, cu 120 mti de omeni.

Despre neutralitatea tuturor poteriloru europene afora de Anglia, Muscalulu est^u convinsu, respective elu are garantie scrisu.

Lordulu marchis^u Salisbury numai bir^u a convinsu pe la curti si mai chiar deest^ori unde --- in Roma, cumca Anglia cu politic^a sa anti-russa n^{are} a cont^ă la spriginu nici dintr^o parte.

Cu t^ote acea Anglia inca mai multu c^ă pana aci s^e fie decisa, a aper^ă suveranitate si integritatea Imperiului otomanu. Spr^u acestu scopu, Lordulu Salisbury s^e fie primit^u strict^a indrumare, nici a nu admite s^e se pun^e pe tapeta in conferinti^a poteriloru cestiunei de ocupare armata a cut^ăru teritoriu turcescu, ci --- in data ce din veri-care parte s^{ar} face ac^{es}ta proponere, reprezentantii Anglie s^e paras^{es}ca conferinti^a, c^ăru actu numai de c^ăta va urm^ă intrarea flotei englese in Bosforu si desbarcarea de patru divisiuni de armata englesa in Constantinopole.

Astfelu sunandu cartile. usioru se intie lege, c^ă --- bietele Burse ale n^ostre numai es^u din trem^a grea!

Actiunile cred. austriacu	caduira la	136 fl.
„ „ „ „ angurescu	„ „	95
Rent ^a 5%, in h ^ă rtia	„ „	60
„ „ „ argintu	„ „	68

Galbenii se urcara la 6 fl. 10 cr; n^opo-leondorii la 10.25; agiulu argintului la 116

O depesia telegrafica de astadi din Viena suna:

„Reprezentantii mai multoru poteri de-
chiarara Portei otomane, c^ă --- promulgarea
constitutiunei sale acuma nainte de inceper^e
conferinti^e diplomatece, este in prejudiciulu
acesteia. Pana si reprezentantele Anglie
Elliot a recomandat^u Portei asteptarea resul-
tatului conferinti^e. Reprezentantele austro-
magiaru c. Zichy a primitu instructiunea, c^ă
s^e se alature si s^e sprigin^{es}ca in t^ote cestiuni
pre Ignatieff. --- Vedi asi^ă.

Precandu corespondentii din Bucuresti sau Iasi si foiloru magiare si magiarone, si anume ai lui „P. Lloyd“ si „Magy. Hirl.“ in tote descrierile ce facu despre *armata romana*, nu potu destulu se-si bata jocu de tinent'a ei miserabile, sgarcita si sgugulita, mai demna de comiseratiune, decatu d'a inspira cui-va respectu: corespondentiele despre aceeasi armata romana prin foile italiene, franceze si chiar prin cele nemtiesci din Germania, suna tocmai spre cea mai mare lauda a aceleia, „Gaz. univ. de Augsb.“ d. e. in nrulu seu 336. descriindu revist'a tinenta, prin Domnitoriulu la scosena asup'ra celor 15,000, soldati de linia, dorobanti, venatori, trupe de geniu cu telegrafele campestre, artileria, calarasi, rosiori, ambulante etc. etc. eschiamo asiá:

„Tote aceste trupe, atatu prin armatura si echipamentulu, catu si printr'o tinenta escelente, faceau onorea armatei romane.“

Ei bine, cine spune adeverulu si — cine minte: patimasii de domni ai nostri, seu cealalta lume morabile? —

Din comitatulu Sabolciu ni se serie:

In acestu comitatu de la Tisa si Samosiu, de asupra Bihorului si de alaturia cu Satu-mare si Beregu se aflau — nu tare de multu, forte multe comunitati pure romane si inca si mai multe mestecate cu Romani; — astadi dorere, acelea au peritu! tote-su magiarisate!! Betranii au traitu ca romani si au vorbitu dulcea loru limba romana, dar tinerimea ce li-a succesu in diumetatea seclului din urma cu totulu s'a magiarisatu. Causa se dice a fi fostu — mai cu sema confesiunea loru gr. catolica si episcop'ia rusesca, carei au apartinutu si care insa nu s'a ingrigitu se aiba poporulu romanu scole nationali, preotii fiindu-li de a rondulu seu ruteni, seu romani renegati, ce nu multu s'au ingrigitu de invetiamentulu popularu, si cu atatu mai pucinu de celu nationale. Cumca ungurii, in privint'a magiarisarei lucra cu succesu se vede de aci curatu; si inca ce e mai multu, ei astadi deja facu planuri de magiarisare in tota tier'a pre facia, si nici ca se rusina a esi ca ele la lumina lumii.

Pentru ca se dovedescu acest'a vi provocu nrulu 17 alu diuariulu „Szabolcsmegyei közlöny“ din 15 oct. a. c. care din intemplantu mi veni la cunosciintia si unde in fruntea foiei in articlu de fondu se pledeza pentru magiarisare si stematica, aducendu-se essemple din istoria si resp. esperiintia pentru astfelu de succesu.

Forti'a seu constringerea fisica bruta se condamna, fiindu ca aceea nu duce la scopu; dar indulcirea si momirea copiloru seraci prin scole magiare si tractare buna, blanda si impartirea de vestminte caldurese intre ei, or pentru d'a poté face acesta adunarea de fonduri speciali spre acestu scopu, sunt lucruri probate si se recomanda cu totu de adinsulu. Am aflatu de bine a vi avisá acestu articlu si chiar a vi-lu tramite in origine, pentru ca se i admirati si eventualmente, se-lu publicati spre constatarea tendintiei magiare, carea merge oblu intru aj ne sterpi seu nemici de pre facia pamentului.

In comun'a Hosszunfaleu din Cetatea-de-petra, contes'a De Gerandó inca a intemeiatu o scola cu scopu de a magiarisa junimea romana; la fie care essamenu imparte intre prunci pane, colaci, cusme rosii, peptare vine; la fetitie peptore si rochii pistrutie; ast'a se intempla aci de 4 ani; candu s'a facutu inceputulu, unu copilu nu scia ungueresce astadi deja toti vorbescu si cei mai multi nici nu vor se mai scie ca sunt romani!

Vai noa slabiloru de angeru!

(*Respunsu la corespondint'ia de langa Mehadia in nrulu 90. alu Albinet de a. c.*) „Unulu din tractu“ este subscrisa acea corespondentia, carea ocupandu-se in modu atacatoriu de persón'a mea, me indreptatiesce a-i dá resunetulu cuvenitu; pentru ca ou publicu cetitoriu, prin tacerea mea, se nu presununa curva, ca corespondint'ia aru fi justa, si la locu.

Mai antaiu de tote, ce se atinge de denumirea mea de administratore protopopeacu, faca bine dlu corespondinte a-si casciga convingere dela cei-ce cunoscu imprejurarile, ca ore fost'a acesta la pretensiunea seu dorint'a mea, si ca manifestat'a amu candva sete si pofta dupa demnitati? Seu ca dora am fost numitu chiar si in contra vointiei mele!

Relative la brutalele insinuatiuni, ca am intreprinu indata calatoria, nu din principiu administrativu, ci ca se-mi aratu curios'a facia si blana rosia, ce nu scie, prin cari merite am cascigatu! — respundu cu tota franchet'ia, ca acea caletoria a mea trebuie se o fie recunoscutu si dlu corespondinte, precum o recónosce tractulu intregu, de forte necesaria, de ora-ce tractulu acest'a in privint'a administratiunei s'a asemenatu unei diale rupte de cãtra juvãnerulu de diecesa; fiindcã dela 1869 nici o superioritate bisericésca n'a deschisu usi'a vre-unei bisericé, ma ca mai in tote comunele, chiar pre unde existu corporatiuni bisericésce, acestea numai au figuratu ca atari dar averea si tote agendele bisericésce se aflau totu sub jurisdictiunea reprezentantiloru comunali politice, incãtu pona si diurnalile si si socotile unoru comune bisericésce se faceau in limb'a germana! Deci a remediá acesta anomalia a fost scopulu caletoriei intreprinse de mine intractu. De asta natura a fost si este ambitiunea mea; or ceea cu ce me insulta dlu corespondinte este barfela ordinarã.

Meritele mele dovedite pe terenulu nationalu bisericésce, pe cari dlu corespondinte — asiá se vede ca nu le cunosc de feliu, de unde eu trebuie se deducu ca — nu este versatu pre acestu terenu, si asiá mi permitu a-lu rogá, se caute si intrebe prin partile locuite de mine pana acuma, si speru ca i se va satisfacé osteneiã.

In catu pentru amintirea de cei câte 4 fl ce dice dlu corespondinte ca am scosu dela fie-care bisericã, spre a poté gratificã Episcopiei denumirea mea; — acesta insinuatiune sémãna a impertinentia. Ca omu seriosu dlu corespondinte trebuie se se puna si se calculeze venitele anuali cele misere a le acestui protopopiatu, cari sunt: a) din birulu protopopescu 92 fl; b) de la nunte celu multu 150 fl; c) tocmai luandu tacs'a de 4 fl, scõsa ochii dlui corespondinte dela 40 comune bis. cu 160 fl, facu tote la olalta: 400 fl. Intrebu deci pre alu coresp. cu catu din acesta mica suma cugeta a fi rebonificatu Episcopiei denumirea mea? si estu se-mi fiu opritu pentru tinentea cancelarii si catu pentru subsistint'ia mea? Au dlu corespondinte se n'aibe ochii si minte d'a pricepe, ca dlu protopopu Popoviciu, nu din caus'a ca n'a sciutu multe limbe n'a voitu a se mutã in Mehadia, ci din caus'a ca acestu protopopiatu nu pôte asecurã assistint'ia unui protopopu, si nici a trei'a parte a venitulu unei parochie bune! Me prinde mirarea cum dlu corespondinte a potutu scõte naintea publiculu o asiá mintiuna grosolana! Adeverulu e, ca — chiar din contra, episcop'ia mi-a rebonificatu, mie 50 fl, ca se potu organisa cancelari'a si cercetã gravimintele administrative protopresbiterali.

Abusurile ce dlu corespondinte dice ca venerabilele sínodé si congrese inca n'au ajunsu a le delaturã din biseric'a lui Cristosu, faca bine dsa, ca — pare-mi-se a fi deputatu sindale, a le aduce pe tapetu prin nãlt'a-i oratoria la celu mai aprõpe sinodu, ca se le cõnõsca si sterpesca!

Se mira dlu corespondinte, ca — cum voiu portã eu evidenti'a socotiloru resp. jur-nalele bisericésce, despre cari se sprima forã vin'a cumunelor sunt portate in limb'a germana. Dar eu si mai multu me miru de nãvitateã dlui corespondinte, candu crede, ca acele afaceri si pe viitoriu voru merge ca pana acuma! — Resomendu dlui coresp. §. 175 din statutulu org. cetésca-lu cu atentiune si fie convinsu ca chiamarea mea nu va fi, a scusa si continuã tinentea diurnaleloru bisericésce in limb'a nemtiesca! Este tristu, candu 6 ani dela intrarea in vietã a statutulu org. vine unu romanu inteligenté si dora chiar unu preotu cu unu argumentu si resp. o marturisire atatu de blamatõria naintea publiculu! Fie dlu corespondinte liniscitu pentru viitoriu despre tinentea evidentiiei asup'ra averiloru bisericésce; chiar si pre dsa lu-voiu desbracã de nemtiesca si lu-voiu invetiã romanésca in afacerile bisericéi ortodocse romane!

Adeverulu ca eu pre tempulu meu n'am studiatu limbe straine si scoli inalte, totusi respundu dlui corespondinte ca — se faca bine a lapedã masc'a si a-si aretã faciã ca lumea — din activitatea trecutulu se judece deca dora am de a face cu vr'o capacitate de mare eruditiune si multe merite, pre care si insu-mi s'o recomendu la indeplinirea definitiva a acestui protopresviteratu pentru a carui provisoria aducere in regula fiindu elu forte negrigitu pan'acuma, in contra dorintiei mele am fost eu destinat de Consistoriu, fora a fi avutu candu-va acesta ambitiune si fora a fi se facu cuiva concuratiã la timpulu seu!

Acesta administratiune mie concredita inse, me semtu si credu ca voiu si fi in stare a me dovedí demnu a o portã, dara protopop'ia — repetu, fie si remana recomandata acelora, cari se mendrescu a o poté representã si prin limbele straine ce se mai audu in Mehadia! Me temu totusi forte, ca astadi, cu ocaziunea cladirei drumulu de feru, atatea limbe straine o se se adune pe langa Mehadia, de nici dlu corespondinte si nici cu consortela seu impreuna nu le va poté representã!

Creau ca dlu corespondinte se va multiamu cu acestu respunsu moderatu si crutatoriu; pe viitoriu, de câte ori sa mai incercã a-mi atacã renumele bunu, i voiu respunde, cum se cuvine celoru ce ataca de dupa masca, cu desconsideratiunea cea mai absoluta.

I. Stefanoviciu, mp.
administr. ppescu.

Lipova, in 16. nov. v. 1876.

(*Hotiile unoru domnii* — rivalisézã la noi cu ale turciloru!) Sciti cine este pretore, adeca sub pasia unguerescu la noi? O creatura a pasiei, cu numele Rõth din Temesiora. Atat'a ajunge pentru partile banatece; cari se ingrozescu candu audu de numele Rõth; insa ca se pricepa unu picuti si lumea cealalta, trebuie se dau o descriere mai speciale a creaturei, pentru ca ea se illustre totu d'o data pre creatorulu seu.

Unu sodale de masariu, cu numele Zeislinger, dupa ce prin o portare de nãutã de cultur'a si educativu in Comitatu Aradulu, sub acestu nume nu mai potea subsiste, luã numele de Csalogányi, (vedeti ce alu naibei poeticu!) aretã genialitatea omulni!) si dupa ce si pre acest'a mi-lu fesceli bine, iute si-puse altulu, adeca Ladányi, si cu acest'a trecu Muresiulu la noi, in fericitoriulu de sarantoci si vagabundi Comitatu alu Temesiolu, si facu cod'a colacu pre langa pretorele de mai nainte, mai ca scriitoriu, mai ca jurasore si esecutoru, dovedindu ca acele tiranisã pre bietulu poporu romanu, candu intr'o buna demnetia ne pomenirãmu cu elu — din gratiã vice-comitelu Rõth, — pretore alu acestui mare si insemnatu cereu, totu d'o data peste nopte prefacutu in gavalieru, cu casa mare si nobile! Vice-pasiã tinentulu!!

Eca o fapta s'eu istoria mai noua a Mariei Sale, festului sodale de masariu.

Pe diu'a de 9/21 a curintei cită la sine pre reprezentantii tuturor comunelor, for'a atinge pentru ce.

Adunandu-se cei chemati, vice-pasi'a cu tonu poruncitoriu li anucia ca — are se li dee mai multi doftori (medici) prin cercu, si deci se se ingrigesca de a-i plati pre acei'a!

Reprezentantii Aliosului, docientele romanu dlu Martini si-permise cu umilinta a observă, ca — fiindu estu t'mpu fomete si omenii n'avendu nici malaiu, mai bine ar fica stepapirea se se ingrigesca de malaiu pentru seiacime, decatu ca acesteia se-i puna pre capu doftori, pre cari nici n'are de unde se-ii platésca.

La acésta umilita observatiune, dlu vice pasia din sodulu de masariu, racinidu ca o furia, infera pre n'xitulu reprezentante de agitatore, amenintiandu-lu cu arestare! — Dar — reu o pati; căci cetalalti reprezentanti, si chiar n'entii din Hidegküt, toti sarira intru operarea atacatului, dechiarandu ca a vorbitu in numele lor, din insarcinarea si anim'a lor, si — dlu pretore si cu patronii sei de mai susu — malaiu se dee poporului, er nu luculu de doftori, pre acestu greu t'mpu de fomete!

Nu se pote descrie perplessitatea si veninulu pretorelui! Căci, precum apoi a esitu la lumina, d'nsulu se ingagiase apotecariulu din Hidegküt a-i face mai rentabile biet'a de apoteca prin a-picarea de medici comunali prin cercu!

Lumea adauge ca — pentru o frumoşa pipa de spuma!!

Asi'a si splica lumea tote tirantele si ne-trebniacele domnilor de la putere, candu motive rationabili nu conosce. Destulu ca planulu remase nerealisatu si dlu nostru — macar ca de doue ori botesatu si prin marele Roth tare patronatu, nu scapa de blamagi!

(Ni se mai scrie si despre o defraudare de 1500 fl, din fondulu religionariu de la Ciacova, pentru carea in locu de investigatiune criminale, se procede prin factiune civile, — casi in casulu dlui Borlea de la Deva; dar nu ni se spune chiar ca, in contra — pasei seu vice-pasiei? De aceea acestu punctu nu-lu potemu publica in totu cuprinsalu seu. Dar asteptamu cele ce ni se promitu mai de parte asupr'a abuseriloru si resp. faradelegiloru domnesci in acele parti. Red.)

Varietati.

= „Der Osten“ din Viena, organu pentru politica, economia nationale, sciintia, arte si literatura, sub redactiunea dlui I. Dobrowolny, care organu deja alu X-lea ann — esindu una data in septemana si costandu 6 fl. pe ann, sustiene cea mai energica si consecinte lupta pentru principiile liberali, nationali si federali, anume din acestu punctu de manecare aপরاند pre Sivi si pre Romani, — in celu mai nou nru (44) alu seu anucia, precum ca — din consideratiunea cursului mai repede alu evenimentelor, va apare de aci in colia de doue ori pre septemana, merguri'a si sambat'a, fora de a-si urca pretiulu. Ne sentimu desi indetorati a luá notitia despre acésta publicatiune a numitei foi si a o recomandá atentiunei publicului romanu. Redactiunea si administratiunea lui „Osten“ este in Viena Schottenring nr. 17. —

= (Adunarea generala a Societatii academice literarie-sociale „Romania Juna“) din Viena; ce s'a t'nutu in 14 nov. a. c. a facutu prin succesulu seu eminentu furóre in cercurile conosciute, si chiar mai susu recomandatu „Osten“ o apretiesce foarte multu in colonele sale. Acea adunare dupa terminarea partii oficiöse, s'a prefacutu in petrecere

sociale, intrunindu unu publica de 145 persoane, intre cari 35 de dame. —

* (Despre Cernaieff,) fostulu supremu comandante alu armatei serbiane se reporta, ca mai alaltaieri pleca din Belgradu cu o suita mare — prin Viena spre Kisenef, chlamatu fiindu acolo spre a dá informatiuni despre esperiintiele sale. In Serbia intr'aceea pentru cele patru corpuri de armatu, destinate de a continuá resbelulu, se numira deja comandantii, specialmente pentru corpulu de la Timocu fu numitu vestitulu Horvatovici; dar comanda corpului de la Morava ramase vacante, de unde se deduce, ca Cernaieff er este se vine si se-istee in frunte. —

* (Din Romania Zibera) pre tota septemana ni vinu epistole si date positive despre persecutarea si destituirea din posturi a Romanilor de din coci, sub cuventulu — ca sunt straini, n'au naturalisatiunea, s. c. l. — Este curatu, casi cam onorabilele Ministeriu liberalu nationale de astadi, in risulu lumei ar vré se-si bata jocu de epitele ce porta! Dar despre acésta catu de curendu mai pe largu. —

* (Listele civile ale Domnitoriloru principali din Europa,) unu statisticu germanu le-a calculatu si grupatu intr'unu modu forte batatoriu la ochi, astfeliu: Imperatulu Alexandru alu Muscaliloru trage pe fie-care diua câte 125 mii de franci; Sultanulu Hamid — câte 90 mii pe diua; Imperatulu Franciscu Josifu, câte 50 mii; Imperatulu Vilhelmu alu Germani, câte 41 de mii; Regele Victoru Emanuilu, câte 33 de mii; Regina Victoria din Anglia, câte 32 mii; Leopold alu II-lea din Belgia câte 8 mii; presedintele Republicei franceze Mac-Mahon, câte 2500 franci la di, precandu Imperatulu Napoleone alu III, tragea câte 100 de mii, afara de cea-ce mai smulgia Imperates'a Eugenia; in fine noi adaugemu, ca Carolu, Domnitorulu Romaniei trage pe di câte 3800 de franci!

Publicatiuni tacsabili.

CONCOURSE.

Nr. 306.

Se deschide concursu pentru ocuparea vacantei parochie din Grosi in protopopiatulu Totvaradia, Comitatulu Aradului, cu terminu pana in 28 novembre a. c. st. v. candu se va t'ne si alegerea.

Emolumentele sunt: diumatate sesiune de pamentu estravilanu, stol'a indatinata, si dela 120 de case câte una masura de cucurdiu sfarimatu.

Doritorii de a ocupa acésta parochia au a-si tramite recursele instruite dupa statutulu org. dlui protopopu Josifu Belesiu, in Totvaradia pana la terminulu indicatu.

Grosi, in 15 noevre 1876.

Comitetulu parochialu,

in co'ntielegare cu dlu protopopu tractualu.

1—3

Nr. 307.

Pentru ocuparea parochiei din Seliste, in protopopiatulu Totvaradie, Comitatulu Aradului, devenita vacante prin abdicarea preotului Senesie Cociuba, se escrie concursu pana in 6 decemv. a. c. st. v. candu se va t'ne si alegerea.

Emolumentele sunt: 10 jugere de pamentu estravilanu; 2¹/₂ jugere intravilanu, stol'a indatenata si dela 66 case, câte una masura de cucurdiu sfarimatu.

Doritorii de a ocupa facésta parochia au a-si tramite recursele instruite dupa statutulu org. protopopului tractualu Josifu Belesiu in Totvaradia pana la diu'a indicata.

Seliste, in 16 nov. v. 1876.

Comitetulu parochialu,

in co'ntielegare cu protopopulu tractualu.

1—3

Se publica concursu pentru statiunea invetiatoresca romana gr. or. din comun'a Macivla, protopresbiteratulu Beeliului, cu terminu pana la 6 Decembre st. v. a. c. in care dia se va t'ne si alegerea.

Emolumentele sunt: in bani 24 fl. v. a.; in naturalie: 13 cubule, diumatate graú, diumatate cucuruzu; 10 centenariade fenu, 8 orgiede lemne si cuartiru liberu.

Recurentii sunt avisati a-si tramite petitiunile providiute cu documintele necesari, pona la terminulu de mai susu cátra subseminatulu in Tagadou p. u. Beel.

Tagadou. 12 Novembre v. 1876.

In contielegere cu comit. paroch. concerninte: Zenobiu Munteanu mp. insp. cerc. de scóle.

2—3

Pentru doue statiuni invetiatoresci romane gr. or. din Cenadulu-Ungurescu, comitatulu Cenadului, cu terminu pana la 5 dec. a. c. st. v.

Emolumentele sunt.

Pentru Clas'a a dou'a 200 fl. v. a. in bani 10 jugere Catestrali estrevilanu, cu competentia de pasciune, 6 orgie de lemne moi, pentru scripturistica 5 fl. v. a.; pentru Conferentie pre tota diu'a 3 fl. v. a.; Cuartiru liberu cu gradina pentru legumi, si dela inmormentari stólele indatinate. —

Pentru clasa prima: 300 fl. v. a.; 3 orgie de lemne moi; — pentru Cuartiru 30 fl. v. a. o gradina de legumi estravilana de 105 orgie □.

Doritorii de a ocupa ore un'a din aceste statiuni, au a tramite recursele lor, instruate in sensulu statului org. si conformu ordinatiuniloru Consistoriali, pana la diu'a alegerii cátra subscrisulu inspectore cercualu la Siáitnu (Sajtény) in comit. Cenadului.

In Co'ntielegare cu comitetulu parochiale Teodoru P. poviciu, mp. preotu si insp. cerc. de scóle.

3—3

Pentru implinirea postului de suplente invetiatorescu in comun'a Jadani din comit. Temesiu, — cu emolumentele: 63 fl. in bani; 40 chible de graú; 50 lb. de lardu; 40 lb. de sare, 2 stangeni de lemne; 7 stangeni de paie pentru incaldirea scolei, cortelu liberu, 4 jugere de pamentu si gradina tota si estravilana. Terminulu e pana in 12 Decemvre a. c. candu se va t'ne si alegerea.

Recurentii sunt avisati, recursele lor providiute cu testimoniulu despre absolvarea preparandei si de calificatiune, a b. substerne d-lui protopresviteru alu Temisioarei, Meletiu Dreghiciu, si intr'o dum'neca seu seibatore a se presentá in biserica spre a-si areta destertatea in cantari si tipicu.

Comitetulu parochialu,

In co'ntielegere cu: Mel. Dreghiciu m. p. Protop., Temisioarei.

